

A HÖOK Közgyűlésének állásfoglalása a Színház és Filmművészeti Egyetem átalakítása, valamint a felsőoktatás struktúraváltásával kapcsolatban

A HÖOK 2020. október 17-i Közgyűlésének döntése alapján a HÖOK az alábbi állásfoglalást teszi a Színház és Filmművészeti Egyetem átalakítása, valamint a felsőoktatási struktúraváltással kapcsolatban:

A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája elkötelezett a minőségi és mindenki számára hozzáférhető magyar felsőoktatás mellett. Minden olyan fejlesztési javaslatot, amely a hallgatók számára diplomájuk értékének növelését, az intézmények működésének javítását célozzák meg - ahogy a múltban - úgy a jövőben is támogatni fogjuk.

Ugyanakkor látni kell, hogy a lassan fél éve húzódó, feloldhatatlannak látszó konfliktus a Színház és Filmművészeti Egyetemen az egész magyar felsőoktatás integritására veszéllyel van. A fenntartó a többi modellváltó egyetemhez képest az intézmény személyi és szervezeti működésre vonatkozó javaslatait nem fogadta meg. Az egyetemen a struktúraváltás túl gyorsan, megfelelő mélységű egyeztetések és konszenzus nélkül zajlott le. Az SZFE hallgatói jogosan üzenték meg, hogy ebből elég.

A Színház és Filmművészeti Egyetem jelenlegi helyzete jól megmutatja: a felsőoktatási struktúra jelentős átalakítása közös ügyünk. Ha az átalakítási törekvés a felsőoktatási intézmények bármelyikének integritását megingatja - mint ahogy arra több struktúraváltó intézményben ugyan csendesebben, de a megélt hallgatói párbeszéd hatására tapinthatóan, van példa - úgy közös felelősségünk ezt helyreállítani. Ami most van, az úgy nem mehet tovább. Ragaszkodunk az álláspontunkhoz, mely szerint a hallgatói érdekeknél és az oktatás minőségénél semmilyen vélt vagy valós politikai nézeteltérés és megosztottság nem lehet fontosabb. A jó szándék nélküli egymásra mutogatás zsákutcába vezet.

A kialakult helyzet is azt mutatja, hogy erősebb törvényi biztosítékokra van szükség a modellváltások sikeres megvalósításához. A jelenlegi laza jogi környezet tulajdonképpen minden tekintetben szabad kezet ad a kuratóriumok számára. Már most is vannak, és a jövőben is lehetnek olyan fenntartók, akik ezt a szabadságot rosszul használják: szükségtelenül csökkentik a szenátus jogköreit és az egyetem beleszólási lehetőségeit a saját működésébe. Úgy gondoljuk, hogy megfelelő törvényi garanciákkal nyugodtabb és konstruktívabb környezetet lehetne létrehozni a jövőbeli sikeres modellváltásokhoz.

Ennek függvényében elsősorban javasoljuk, hogy a 2011. évi CCIV. nemzeti felsőoktatásról szóló törvénybe (továbbiakban: Nftv) kerüljön visszaépítésre, hogy az egyetem szenátusa jogosult az egyetem SZMSZ-ét módosítani, a kuratóriumok egyetértési joga mellett. Az egyetemi polgárok jogosan érzik magukat fenyegetve, ha a jellemzően 3-5 fős kuratóriumok mindenféle konszenzuskeresési kötelezettség nélkül tudják teljeskörűen módosítani az egyetem működését. A fenntartó és az egyetemi vezetés közötti egyensúlyi rendszerek létrehozása nélkül könnyen az SZFE szintjéig mérgesedhet bármely intézmény modellváltása.

Hasonló a helyzet akkor is, ha a hallgatók megfelelő szintű bevonása nem történik meg. A hallgatói hang megjelenése nem csak a struktúraváltás során elengedhetetlen, hanem az egyetem mindennapi működése, a döntéshozó és döntés előkészítő testületek munkája közben is. Ennek függvényében szükségesnek látjuk törvényben garantálni a hallgatói jogok jogfolytonosságát és kötelezettségeit az egyetemek működése és döntéshozása tekintetében az alapítványi fenntartású intézmények esetében is.

A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája a Színház és Filmművészeti Egyetem modellváltása körül kialakult szakpolitikai, intézményirányítási és emberi konfliktusok egyedüli megoldásának azt tartja, ha a felsőoktatásért felelős illetékes tárca az SZFE Hallgatói Önkormányzatának szakmai és személyi javaslatainak figyelembevételével, tárgyalásos úton rendezzi a kialakult helyzetet. A HÖOK ezen tárgyalásokhoz felajánlja teljeskörű segítségét az SZFE Hallgatói Önkormányzata számára.

Debrecen, 2020. október 17.

A HÖOK Közgyűlése